

คำผ่าน สีลาวิ 2554: การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการป่าผลิตเล่างาม จังหวัดสกละวัน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์ชุมชน)
สาขาววนศาสตร์ชุมชน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
อาจารย์นิตยา เมี้ยนมิตร, ปร.ด. 99 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคมของประชาชนในชุมชนและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ในป่าผลิต ระดับการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ราษฎรที่อาศัยอยู่ในบ้านดงมอน และบ้านหนองโพ อำเภอลำดวน จังหวัดสกละวัน จำนวน 121 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบไคสแควร์ กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ราษฎรที่ศึกษาเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 43 ปี มีสถานภาพแต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 6 คน มีอาชีพหลักทำนา มีอาชีพรองรับจ้างทั่วไป รายได้รวมเฉลี่ย 26,357 บาทต่อปี รายจ่ายในครัวเรือนเฉลี่ย 24,159 บาทต่อปี สำหรับกิจกรรมที่ได้รับทุนส่งเสริมจากโครงการป่าผลิตคือ การเลี้ยงสัตว์ การถือครองพื้นที่ทำกินส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีพื้นที่ทำกินเฉลี่ย 18.88 ไร่ต่อครัวเรือน การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นการปลูกข้าว ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินได้แก่ น้ำชลประทานไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร มีการตัดไม้จากป่ามาเพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัย และใช้สอยในครัวเรือน ปริมาณที่ใช้ในครัวเรือนเฉลี่ย 4.45 ลูกบาศก์เมตรต่อปี นอกจากนี้มีการเก็บหามาใช้เป็นเชื้อเพลิงและผลิตถ่านไม้พื้นและถ่านเฉลี่ย 6 ลูกบาศก์เมตรต่อครัวเรือนต่อปี ราษฎรทุกรายมีการเก็บหน่อไม้ เก็บเห็ด ผักหวาน ผลไม้ป่า และแมลงกินได้ เป็นปริมาณ 38.77 18.68 14.76 9.62 และ 9.2 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ราษฎรที่ศึกษาประสบปัญหาในเรื่อง การลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการลดลงของของป่า เช่น ผืนหญ้า สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมจัดการป่าผลิตได้แก่ ชาวบ้านไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม และให้ข้อเสนอแนะว่า ส่งเสริมการอนุรักษ์ให้กว้างขวางขึ้น และควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านป่าผลิต ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า เพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าผลิต พบว่า ร้อยละ 63.83 มีส่วนร่วมในการวางแผน ร้อยละ 59.41 มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และร้อยละ 44.93 มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ลายมือชื่อนิตดา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก